

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Az időskorúak szociális helyzete és egészségügyi ellátása

Ülést tartott a megyei tanács

A Csongrád megyei tanács tegnap, csütörtökön délelőtt ülést tartott. A tanácskozáson többek között részt vett dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára; dr. Lévai Tibor, a legfőbb ügyész helyettese; dr. Szegedi Tamásné, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetője; dr. Kolláth György, a Minisztertanács Tanácsai Hivatalának főosztályvezető-helyettese, valamint a megye országgyűlési képviselői, a városok, járások, nagyközségek társadalmi-politikai életének vezető képviselői. Dr. Petrik István, a megyei tanács elnökének általános elhelyezése vezetésével a testület megvitatta és elfogadta a végrehajtó bizottság két tanácsülés közötti tevékenységéről készült beszámolót. Dr. Rózsa József, a megyei tanács egészségügyi osztályának vezetője előterjesztése alapján pedig az időskorúak egészségügyi és szociális ellátásának helyzetéről tárgyaltak. Dr. Kereszty Béla megyei főügyész a törvényesség helyzetéről tájékoztatta a tanács tagokat. A testület módosította a megyei tanács és szervei szervezeti, működési szabályzatát. Végül előterjesztésekre került sor. A megyei tanács július elseji hatállyal intézményeket alapít; Csongrád megyei Közlekedési Felügyelet és Csongrád megyei Autóközlekedési Tanintézet névvel. A közlekedési feladatok átszervezésével összefüggően a megyei tanács a végrehajtó bizottság szakigazgatási szervezetén belül közlekedési osztályt hoz létre, július elsejével az osztály vezetőjévé Balló Zoltánt nevezte ki, aki a Szeged városi tanács építési és közlekedési osztályának helyettes vezetője volt. Erdemei elismerése mellett a testület felmentette tisztségéből dr. Müller Józsefnét, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetőjét, aki a Szeged megyei városi tanács elnökhelyettesi funkcióját tölti be július elsejétől.

Demográfiai helyzetkép

Az időskorúak arányát jelző statisztikában Csongrád megye 1975-től a második helyet foglalja el. Az utóbbi években a társadalmi, politikai, valamint a szakigazgatási szervek gyakran foglalkoztak az öregek helyzetével. Mivel jelentős társadalmi változások mentek keresztül a felnőttvédelmi szociális gondoskodás rendszerére, a változó gazdasági viszonyok pedig új igényeket hoztak felszínre, ezért a tegnapi ülésen a tanács nagy érdeklődéssel foglalkozott a témával. A testület megállapította, hogy sokat fejlődött az időskorúakat ellátó és gondozó intézményrendszer és a társadalmi szervek intézkedései is hozzájárultak ahhoz, hogy az öregek helyzete

közügyggyé váljon. Az eredmények mellett azonban nem csökkentek az ellátási igények és gondok sem. Sokan nem számíthatnak családjuk anyagi, erkölcsi, érzelmi támogatására. Az időskorúak egyötöde magányos. A nyugdíjazással általában megszűnik a közösséghez való tartozás. Számottevőek az anyagi gondok is, a megyében a nyugdíjasok járadékosok közel 50 százaléka havi kétezer forintot aluli ellátásban részesül. Szűkebb pátriánkban egyébként 103 ezer nyugdíjkorhatáron felüli lakos él, 94 ezer 300 kap nyugdíjat vagy járulékot, és közel tízezerre becsülhető azoknak a száma, akik semmiféle anyagi támogatásban nem részesülnek.

A gondoskodás lehetőségei

A testület képet kapott a szociális ellátás helyzetéről és eredményeiről. A szociálpolitikában a gondoskodás hagyományos intézményrendszerének tökéletesítése mellett új vonások is feltűntek. Egyre nagyobb az igény a hetes öregek napközi otthona iránt, amely a nappali ellátás mellett az éjjeli bentartózkodásra is lehetőséget nyújt. Új típusú, s még az országban egyetlen intézmény a hódmezővásárhelyi rokkantak háza, amelyben vak, hallássérült, mozgássérült idősök számára a sérülésükhöz igazodó gondozást nyújtó öregek napközi otthona működik. Egyre többen igénylik az életkorral jelentkező problémákhoz a tanácsot. Ezt szolgálja a gerontológiai tanácsadó és gondozók jövőben kialakuló hálózata. Szegeden az idén februárban nyílt meg a gerontológiai tanácsadó. Az új formák közé tartozik az a szociális otthon, amely emelt szintű ellátást biztosít. Ilyen otthonként működik a Tolbuhin sugárúti 110 helyes intézmény. A kétágyas garzonlakásokban nemcsak teljes ellátást, hanem szükség esetén ápolást is kapnak az öregek.

A területi szociális gondos-

kodás alapintézménye a sokirányú nappali ellátást, foglalkozást nyújtó öregek napközi otthona. Jelenleg 37 ilyen intézmény működik a megyében, ám helyenként gondot jelent, hogy ezeket az otthonokat nem használják ki. Egyre népszerűbb a házi szociális gondozószolgálat, különösen a községekben és a tanyavilágban.

Az állami gondoskodást jól segítik a különböző társadalmi szervek. A népfront több alkalommal szervezett akciókat az öregek napközi otthonainak szépítésére. A Szakszervezetek Megyei Tanácsa a nyugdíjasokkal, járadékosokkal való törődésre ösztönzi a munkahelyeket.

A megyei tanács meghatározta az egészségügyi és szociális ellátás fejlesztésének főbb irányait, amelyek szerint többek között a szociális gondoskodásban az alapellátást kell nagyobb mértékben fejleszteni, mert az otthoni gondozás a legnépszerűbb. Ezenkívül szükséges, hogy összehangolják a gyógyító, megelőző és szociális intézmények a feladataikat, és így megszűnjenek az átfedések, párhuzamoságok. Hasznos lenne, ha az időskorúakat befogadó szociális otthonok férőhelyei-

nek száma az ezredfordulóra 50-60 százalékig bővülne. Szó volt arról is, hogy a tanács támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek a humán szolgáltatásokat a kisvállalkozások formájában terjesztik.

Vélemények, javaslatok

Az időskorúak szociális helyzetének értékelésénél először dr. Csáki Éva (Szeged) kért szót. Tolmácsolta a családpolitikai albizottság véleményét, rámutatva arra, hogy a nyugdíjast nem lehet félreállított emberként kezelni, s pazarlás, ha a társadalom nem veszi igénybe az idősök tapasztalatait. Beszélte a szülő megbecsüléséről Hangsúlyozta, igen fontos, hogy az óvodában, iskolában az öregek megbecsülésére neveljék a fiatalokat. Elismerően szólt a házi szociális gondozás egyre növekvő népszerűségéről. Javasolta, hogy a külterületen növeljék a nyugdíjklubok számát, amelyek hasznos programmal csökkenthetik az öregek magányérzetét. Dr. Dobóczy Károlyné (Szeged) elismerte, hogy a megyei tanács korábbi határozatait jól hajtják végre, és fontos, hogy az időskorúak problémáinak megoldása közügyggyé váljon. A lakosság segítőkészségét napirenden kell tartani. Beszélte arról, hogy a szakszervezetek miképp keressék a nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségeit. Javasolta, vizsgálják meg, miért nem megfelelő az öregek napközi otthonának látogatottsága. Dr. Vigh Jánosné (Szatymaz) a tanyán élő öregek helyzetét ecsetelte, megjegyezve, nehéz feladat a róluk való gondoskodás. Örömmel beszélt arról, hogy a termelőszövetkezetek, az áfészek milyen segítséget nyújtanak a gondozáshoz.

Kerekes Mihályné (Magyarcsanak) a makói és város környéki helyzetet elemzte, rámutatva, hogy társadalmi összefogással fejlesztik a makói szociális otthon. Gát László (Csongrád) a város szociális intézményeinek állapotával foglalkozott felszólalásában. Tanácsostársaihoz hasonlóan ő is rámutatott, hogy a legnépszerűbb az otthoni gondozás. Javasolta, hogy a szociális gondozók alacsony fizetését mielőbb rendezzék, és ha szükséges, hatósági eszközökkel kényszerítsék a gyerekeket arra, hogy szüleikkel törődjenek. Engi Antalné (Domaszék) és Abraham Vince (Csanytelek) a termelőszövetkezetek támogatásáról beszélt. A szegedi járásban a szövetkezeti közéletben szerepet vállalnak a nyugdíjasok is. Szabó Gáborné, a Hazafias Népfront megyei elnökségének megbízásából kért szót, és a népfront által szervezett társadalmimunka-akciókat ismertette. Elmondta, anyagilag is támogatják az öregek napközi otthonait. Felvetette, a munkahelyek kezdeményezzék a tanácsoknál, hogy az elesett, idős emberek időben kapjanak segítséget. A többi felszólalóhoz hasonlóan, ő is hangsúlyozta, a családok felelősségét. Dr. Ruzs Márk (országgyűlési képviselő) felvetette, hogy társadalmunknak egyre inkább be kell rendezkednie arra, hogy a nyugdíjasok egyre szélesebb rétegét eltarssa. Javasolta, az

egészségügyi intézmények még jobb feltételeket biztosítsanak az idős, krónikus betegek gyógyításához. Ocskó Imre (Kistelek) elismerését fejezte ki azért, hogy ezt a témát gyakran napirendre tűzik.

Dr. Komócsin Mihály rámutatott, hogy a nyugdíj-jogosultság körének kiterjesztése, az egészségügyi ellátás állampolgári joggá válása, az öregek napközi otthonainak létrehozása mind bizonyíték arra, hogy az állam gondoskodik az idősökről. Hangsúlyozta, a megye foglalkoztatási struktúrájával függ össze, hogy a nyugdíjak átlagösszege 300 forinttal kevesebb az országosénál. Mint mondtotta, a legrászorultabbak gondjait kell elsősorban foglalkozni, mindenképp szűkséges a szociális otthonok férőhelyeinek növelése, és újabb napközi otthonok létrehozása. Az ellátásban differenciáltságra kell törekedni, és az egyéni problémákat jobban megközelíteni. Dr. Szegedi Tamásné elismeréssel beszélt a megye erőfeszítéseiről, amelynek eredményeképpen a házi szociális gondozói hálózat, a szociális otthonok száma alapján szűkebb pátriánk országosan a legjobbak közé tartozik. A felvetésekre dr. Rózsa József válaszolt.

A megyei főügyész tájékoztatója után a másik napirend, a törvényesség helyzete kapcsán Kiss Dezsőné (Csanádaplota), dr. Kovács Lajos (Szentest), dr. Kun László, a megyei bíróság elnöke és dr. Lévai Tibor kért szót.

Bürend Ulsu csütörtöki programja

A török kormányfő megbeszélése megyar vezetőkkel

Látogatás Székesfehérváron Folytatódta a tárgyalások

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára csütörtökön délután a KB székházában fogadta Bürend Ulsut, a Török Köztársaság miniszterelnökét, aki hivatalos látogatáson tartózkodik hazánkban. A szívélyes légkörű találkozóon véleménycserét folytattak a nemzetközi életidő-szerű kérdéseiről, különös tekintettel az európai biztonság és együttműködés problémáira. Megelégedéssel állapították meg, hogy országai együttműködése eredményesen fejlődik és megerősítették készüklüket a kölcsönösen előnyös kapcsolatok további elmélyítésére. A találkozón jelen volt Lázár György, a Minisztertanács elnöke, Ercüment Yavuzalp külügyi államtitkár, valamint Föti Iván hazánk törökországi és Osman Basman Törökország budapesti nagykövete.

Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke csütörtökön, az Országgházban, hivatalában fogadta Bürend Ulsut. A szívélyes légkörű találkozó részt vett Nagy János külügyi államtitkár, Ercüment Yavuzalp külügyi államtitkár, Föti Iván és Osman Basman.

Bürend Ulsu csütörtöki programját: Székesfehérváron kezdte: az Ikarus Karosszeria- és Járműgyárt kereste fel. A vendéget, elkísérte újtára Nagy János külügyi államtitkár. Föti Iván és Osman Basman.

A magas rangú vendégeket a székesfehérvári gyárban Gábor András ipari miniszterhelyettes, a megye, a város, s az üzem vezetői üdvözölték. Balla Károly, a

gyár igazgatója és Nagy Gábor, az Ikarus vezérigazgatója tájékoztatta a vendégeket az évi 13-14 ezer autóbust előállítás, nagyműtű hazai iparvállalat eredményeiről. Elmondták, hogy a székesfehérvári gyár szerelőszalagjairól az idén 8700 autóbust kerül le, s többségét — 85-90 százalékát exportálják. A piac igényeire figyelő gyártmányfejlesztés eredményeként Ikarus-Remnaut kooperációban készülő buszokat szállítottak, illetve exportálnak Algériába, s feltűnnek az Ikarus termékei az Egyesült Államok, Irak, Kuwait országújtjain is. Törökország útjain több mint 600 Ikarus emblémájú jármű gurul. Bürend Ulsu érdeklődött az alkatrésztanpótlásról, a fejlesztési elképzelésekről és az autóbustgyártásban kialakítható magyar-török kooperáció lehetőségeiről. Ezt követően a vendégek a szerelőcsarnokban megtekintették a gyártási folyamat egyes mozzanatait, majd az üzem udvarán rögtönzött termékbemutatót ismertkedtek meg az Ikarus gyártmányával, a belföldre és az exportra készített autóbusszal.

Bürend Ulsu Budapestre visszatérve — Gernyi Kálmán, a fővárosi tanács elnökhelyettese kalauzolásával — a főváros nevezetességeivel ismerkedett.

A program a főváros legnagyobb középületéként számot tartott, újjáépítésével nemzeti kulturális intézmény otthonává lett Budavári palotában folytatódott.

Csütörtökön kétoldalú megbeszélésekre került sor a Bürend Ulsu kíséretében levő személyiségek és magyar partnereik között.

Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter Sabahattin Özbek élelmiszer-, mező- és erdőgazdasági miniszterrel találkozott. A megbeszélés során áttekintették a növénytermesztésben, állattenyésztésben és az erdőgazdálkodásban adódó együttműködési lehetőségeket. Megállapították, hogy lehetőség kínálkozik közös fellépésre a harmadik piacon. A nap folyamán a török miniszter felkereste a gyümölcs- és dísznövénytermesztési fejlesztő vállalatot, a Magyar Tudományos Akadémia maratonvásári Gabonatermesztési Kutató Intézetét és a gyűrűi Egyetértés Termelőszövetkezetet.

Bainok Zsolt államtitkár, a tájékoztatói hivatal elnöke Candemir Önhon török miniszterelnökségi tájékoztatói államtitkárrel tárgyalt a két hivatal és a tájékoztatói intézmények munkájáról, az együttműködés lehetőségeiről. Megállapították, hogy adottak a lehetőségek a kapcsolatok továbbfejlesztésére, különösen a két ország televíziói és újsáírói között.

Este Bürend Ulsu és felesége Lázár György és felesége társaságában megtekintette a KISZ Központi Művészegyüttes tánckara és Rajkó-zenekara folklórműsorát az együttes székházában. (MTI)

Vágányjavítás

Nagy László felvétele

Megkoptak, elhasználódtak a sínek a 3-as villamos vonalán, a Tolbuhin sugárúton. Az SZKV dolgozói megkezdtek a vágányok javítását a Dugonics tér és a Nagykörút közötti szakaszon. A villamosok lassítanak, óvatosabbak a járművezetők is, így fennakadás nélkül dolgozhatnak a közlekedési vállalat karbantartó brigádjai